

Tuisbevallings

Ek voel al lank dat baie ginekoloë in ons stede hul brood verdien met werk wat by die vroedvrou hoort. Hierdie artikel is geneem uit SALUS die blad van die Departement van Nasionale Gesondheid en Bevolkingsontwikkeling Februarie/Maart 1989 Vol 12 Nr 1: 4-5

Redakteur

Tot 'n paar dekades gelede was tuisgeboorte onder die toesig van 'n vroedvrou eerder die reël as die uitsondering. Daar het egter 'n klemverskuiwing plaasgevind en kindergeboorte het nou 'n mediese saak vir die dokter, ginekoloog en verloskundige geword. Vroedvroue voel dat dit by normale swangerskappe en geboortes nie noodwendig tot die voordeel van die moeder strek nie.

Verloskunde in Suid-Afrika was aanvanklik 'n tuisdiens. Kraambeddens is eers ná die middel van die negentiende eeu in algemene hospitale voorsien, gewoonlik slegs vir noodgevälle.

Weens wetenskaplike en tegnologiese ontwikkeling het 'n klemverskuiwing egter gedurende die twintigste eeu plaasgevind. Kindergeboorte het 'n mediese saak geword met die dokter, die ginekoloog en verloskundige as die kenners wat die omstandighede van die geboorte voorskryf.

'n Durbanse vroedvrou, Juanita Engelbrecht, glo egter dat die gemak en wense van die individu geleidelik opgeoffer word ter wille van professionele belange.

"In die moderne obstetriesse hantering word moeder en baba in 'n baie passiewe posisie geplaas. Die moeder se bydrae tot die geboorte is minimaal en haar liggaam word deur professionele mense gemanipuleer.

"Die moeder speel dus 'n baie klein rol in die geboorte en kan gewoonlik haar pasgebore baba slegs 'n paar minute vashou voordat die baba na 'n ander saal geneem word. Vroedvroue glo dat die geleentheid een van pyn eerder as vreugde is.

"Aanvanklik is die vroedvrou, en later die algemene praktisyn, in obstetriesse versorging uitgeskakel. Inrigtingbevallings het tuisbevallings vervang en daar is toegelaat dat die tegnologie voorrang geniet bo die behoeftes van die moeders," sê sy.

Mev Engelbrecht verduidelik dat 'n vroedvrou opgelei word om die nodige sorg te verskaf en advies te gee aan vroue tydens swangerskap, kraam en die tydperk na geboorte, om normale bevallings op haar eie te hanteer en om die pasgeborene te versorg. Sy is 'n onafhanklike praktisyn wat in hospitale, gesondheidseenhede of die gemeenskap kan praktiseer.

Sy glo dat die vroedvrou die persoon is wat die beste toegerus is om die moeder tydens natuurlike geboorte te ondersteun. Lande soos Noorweë, Dene-

marke, Swede, Finland en Holland, wat die laagste perinatale sterftesyfers het, steun almal op vroedvroue om normale bevallings te hanteer.

In Suid-Afrika vereis die wet dat 'n vroedvrou 'n graad of diploma in Verloskunde moet hê en ook as 'n vroedvrou geregistreer moet wees by die SA Raad op Verpleging.

"Vroedvroue werk nie teen verloskundiges nie, hulle het net meer tyd om die nodige persoonlike aandag aan swanger vroue te gee," sê mev Engelbrecht. "Die vroedvrou staan haar pasiënt van die begin van die swangerskap af by. Die swanger vrou is ook verplig om 'n geneesheer voor haar 34e week te sien en weer een keer daarna."

Dit is noodsaaklik, sê mev Engelbrecht, want in dié stadium word 'n sonar geneem sodat die geneesheer en vroedvrou seker kan maak dat dit 'n normale bevalling sal wees.

Verder doen die vroedvrou die gewone roetine-ondersoeke op haar pasiënte. Sy verskaf ook voorligting, help met emosionele probleme en gee raad oor 'n gebalanseerde dieet en gewigkewessies.

Gedurende die kraamproses sal die vroedvrou die heelyd by die pasiënt bly. Elke geval word ook

'n Ou tradisie aan die kwyn

noukeurige opgevolg. In die eerste sewe dae na 'n bevalling besoek die vroedvrou haar pasiënt minstens een keer per dag. Die besoek duur gewoonlik byna 'n uur. In dié tydperk gee sy ook advies oor borsvoeding en die versorging van die baba.

“Weens die oorswaai na hospitaalbevallings het moedersorg in Suid-Afrika meer spesialis-verloskundig-georiënteerd geraak. Die spesialis-verloskundige is opgelei om in te gryp by disfunksionele kraam en nie om normale bevallings te hanteer nie,” sê mev Engelbrecht.

Mev Engelbrecht verduidelik dat wanneer die spesialis-verloskundige oorneem, die verhouding tussen die vroedvrou en vrou in kraam onmiddelik beïnvloed word. Die vroedvrou neem tweede plek in ten spyte van haar kennis van die verloop van die betrokke swangerskap. Die vroedvrou mag wel voel dat sy nou gerelegeer is na die rol van die obstetriesse tegnikus.

Indien bevallings egter buite die hospitaal of in spesiale vroedvrou-eenhede plaasvind, toon die vroedvrou dat sy bekwaam is om verantwoordelikheid vir die volle verloop van 'n normale bevalling te aanvaar.

“Hoewel dit onwaarskynlik is dat daar in Suid-Afrika 'n groot-skaalse terugkeer na tuisbevallings sal wees, mag die situasie moontlik stabiliseer by 'n punt waar daar altyd 'n aantal vroue sal wees wat graag geboorte in hul eie wonings sal wil skenk,” sê mev Engelbrecht.

“Dit is belangrik om te onthou dat die versorging van 'n vrou gedurende haar swangerskap meer insluit as 'n besorgdheid oor die eintlike bevalling. Die wyse waarop die moeder voorberei word, is relevant tot hoe sy die geboorte hanteer en haar aanpas by haar nuwe rol as moeder. 'n Vroedvrou vervul al hierdie funksies.

“Die vroedvrou kan dus beval-

lings tuis en in algemene praktisyneenhede hanteer. Sy is die kenner van normale kraam sowel as laktasie en sy kan ook 'n belangrike rol speel in die opleiding van studentevroedvroue.

“ 'n Belangrike aspek van haar werk is om die vroue wat onder haar sorg kom, met persoonlike aandag te bederf. Dit is 'n element wat deesdae afwesig is in die onpersoonlike en besige hospitaallewe,” sê sy.

In die Verenigde State en Brittanje is daar toenemende gemeenskapsontevredenheid met die gehalte van inrigting-kraam-sorg. “Dit is te betwyfel of behoeftes bevredig kan word deur geblonde muurpapier en televisiestelle in kraamkamers. Wat nodig is, is 'n mensliker diens en groter sorgsaamheid vir elke swanger vrou,” sluit mev Engelbrecht af.

Friday is Academy Tie Day!

Academy ties are available on order to all fully paid up members of the Academy at the Cape Town and Johannesburg offices at R10,50 each (GST and postage incl.). The ties are handmade by Cravateur.

ORDER FORM (ACADEMY TIE)

Please mail Academy Tie/s to the address below, for which I enclose my cheque/
postal order in the amount of

NAME:
(Please print)

ADDRESS:

Tel. No. (Rooms) (Home)

Cheques payable to: SA Academy of Family Practice/Primary Care

Please post to: SA Academy of Family Practice/Primary Care, P.O. Box 23195, Joubert Park 2044;
or Medical House, Central Square, Pinelands 7430.